

Sygn. akt IV KK 459/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Dariusz Kala

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **R. K.**,

skazanego za przestępstwa z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 6 października 2021 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. jako oczywiście zasadnej,

kasacji Prokuratora Generalnego,

od wyroku Sądu Rejonowego w M. z dnia 29 kwietnia 2021 roku, sygn. akt II K

(...),

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania;

2. obciąża Skarb Państwa wydatkami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Komisariat Policji w Ł. wniósł do Sądu Rejonowego w M. zatwierdzony przez prokuratora akt oskarżenia wraz z wnioskiem złożonym w trybie art. 335 § 2 k.p.k. i zarzucił R. K. to, że w okresie od 5 grudnia 2019 roku do 31 grudnia 2020 roku w Ł.

uchylał się od wykonania ciążącego na nim z mocy wyroku Sądu Rejonowego w M. z dnia 11 lipca 2016 roku, sygn. akt III RC (...) obowiązku łożenia na utrzymanie swojego małoletniego dziecka – E. K. w kwocie po 1000 złotych miesięcznie, przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, przez co naraził pokrzywdzoną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych - to jest o czyn z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k. Prokurator w wspomnianym wniosku wniósł o wymierzenie za ten zarzucany czyn oskarżonemu uzgodnionej z nim kary, to jest 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący dwa lata i zobowiązanie do wykonywania ciążącego obowiązku łożenia na utrzymanie E. K..

Sąd Rejonowy w M. po rozpoznaniu wniosku na posiedzeniu w dniu 29 kwietnia 2021 roku wydał w sprawie II K (...) wyrok mocą którego uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1a k.k. i za to na podstawie art. 209 § 1a k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie tej kary na okres dwóch lat tytułem próby, a na mocy art. 72 § 1 pkt 3 k.k. zobowiązał oskarżonego do bieżącego łożenia na utrzymanie córki E. K..

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 7 maja 2021 roku- nie był przez strony zaskarżony.

W dniu 30 sierpnia 2021 roku do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja Prokuratora Generalnego, który ten wyrok zaskarżył na niekorzyść skazanego w zakresie orzeczenia o karze i zarzucił temu orzeczeniu:

rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., polegające na uwzględnieniu dołączonego do aktu oskarżenia, wadliwie sformułowanego wniosku prokuratora o skazanie R. K. bez przeprowadzenia rozprawy, za popełnienie przestępstwa z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k. i wydaniu wyroku zgodnego z tym wnioskiem, co skutkowało rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, to jest art. 69 § 1 k.k., polegającym na wymierzeniu wyżej wymienionemu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym

zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby w sytuacji, gdy oskarżony w czasie popełnienia występkę był już skazany na karę pozbawienia wolności, prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 25 czerwca 2019 roku, sygn. akt II K (...), co wykluczało stosowanie instytucji warunkowego zawieszenia orzeczonej kary i wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co pozwoliło ją rozpoznać w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Nie ulega wątpliwości, że zaskarżony nią wyrok wydano z rażącym naruszeniem przepisów wskazanych w zarzucie tej kasacji. To z racji na charakter tych uchybień i ich następstwa – nie tylko mogło, ale wręcz miało istotny wpływ na treść tego orzeczenia.

Słusznie w kasacji – jej autor – przywołał te orzeczenia Sądu Najwyższego, które trafnie zauważają, iż z uwagi na treść art. 343 § 7 k.p.k. Sąd, do którego oskarżyciel publiczny kieruje wniosek w trybie art. 335 § 2 k.p.k., jest zobligowany do jego szczegółowej (tak formalnej, jak i merytorycznej) kontroli. W jej toku powinien sprawdzić, czy przedłożone przez prokuratora propozycje są zgodne z uprzednimi ustaleniami stron, a także czy respektują obowiązujące przepisy prawa materialnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2017 roku, III KK 364/16, Lex nr 2238690). Stwierdzona w rozpoznawanej sprawie sytuacja pozwala uznać, że Sąd Rejonowy w M. nie zrealizował tej powinności w rzetelny sposób, co doprowadziło do wydania zaskarżonego wyroku z rażącym naruszeniem art. 69 § 1 k.k. Stosownie do brzmienia tej regulacji Sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Przy czym nie budzi wątpliwości, że ów warunek braku skazania na karę pozbawienia wolności obejmuje zarówno skazanie na karę bezwarunkowego pozbawienia wolności, jak i na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (por.

wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2020 roku, IV KK 734/19, Lex nr 3077385).

Tymczasem R. K. w czasie popełnienia przypisanego mu przestępstwa, to jest w okresie od 5 grudnia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, był już skazany na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres dwóch lat próby, również za takie same występki z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k., popełnione wobec swojej córki E. – wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 25 czerwca 2019 roku, sygn. akt II K (...), który to uprawomocnił się w dniu 3 lipca 2019 roku (por. k.58 akt II K (...)). W konsekwencji – zgodnie z przywołaną treścią art. 69 § 1 k.k. – brak było podstaw do warunkowego zawieszania wykonania orzeczonej zaskarżonym wyrokiem wobec skazanego kary pozbawienia wolności, skoro był już on na taką karę skazany w czasie popełnienia przypisanego mu tym orzeczeniem występkę.

W tej sytuacji oczywisty jawi się wpływ stwierdzonych, opisanych powyżej, niewątpliwie rażących, naruszeń przez Sąd Rejonowy prawa (procesowego i materialnego) na treść zaskarżonego wyroku. Doprowadziły one bowiem do takiego rozstrzygnięcia o wymierzonej skazanemu karze, które – w obowiązującym stanie prawnym – nie mogło wobec niego zapaść.

Dostrzeżenie tych zaszłości skutkowało koniecznością uwzględnienia kasacji, a tym samym i uchylenia zaskarżonego nią wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze i przekazanie sprawy – w tym zakresie – Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania. Przy czym taki zakres uchylenia zaskarżonego wyroku jest zdeterminowany faktem zaskarżenia przez Prokuratora Generalnego kasacją tego orzeczenia na niekorzyść skazanego tylko w części dotyczącej kary.

Z tych to względów orzeczono jak wyżej.